

[Indenrigsministeren.]

almindelige Renteniveau. Med Hensyn til det solidariske Ansvar foreslaas i § 15 for fremtidige Seriers Vedkommende en fælles Ansvarsregel, idet Forholdet ogsaa her er som i Kreditforeningerne, at Reglerne er forskellige i de forskellige Foreninger, medens det formentlig er rigtigt, at der kommer til at gælde ensartede Regler paa disse Omraader.

Jeg skal med disse Bemærkninger anbefale de to Lovforslag til det høje Tings velvillige og forhaabentlig hurtige Behandling.

Rasmussen (Skovlund): Til Behandlingen af de foreliggende Lovforslag om Kreditforeninger og Købstadhypotekforeninger er der kun levnet Tinget en ringe Tid, for saa vidt den højtærede Minister regner med at faa Lovforslagene ophøjet til Love i denne Samling. Naa, der vilde vel heller ikke være nogen større Ulykke i, om Lovforslagene blev liggende til næste Samling.

Kreditforeningsinstitutionen kan snart fejre 100 Aars Jubilæum, idet vi i 1850 fik den første Lov om Kreditforeninger. Disse Foreninger var de første selvstyrende Andelsforeninger her i Landet, og saa vidt jeg ved, findes der i Udlandet ikke Institutioner af lignende Beskaffenhed eller med lignende Formaal. Der er for mig ingen Tvivl om, at Kreditforeningerne ved deres Opbygningsmaade: Selvstyre og solidarisk Ansvar har givet Stødet til Oprettelsen af de andre Andelsforeninger herhjemme. Det høje Stade, som vor Landbrugsproduktion er bragt op til, skyldes i første Række vore Andelsforeninger med Kreditforeningerne i Spidsen. De skabte Startkapitalen, og Kreditforeningerne har, sammen med Hypotekforeningerne i Byerne, der sikkert har haft en lignende Betydning, skabt Hjem og Virke. Jeg tror ikke, det er heldigt, at Lovgivningen griber alt for meget ind i en Institution, der gennem saa mange Aar har virket økonomisk sikkert og godt.

I Lovforslaget, som det nu foreligger fra det andet høje Ting, er der pillet noget ved det Selvstyre, som, saa vidt jeg ved, har været gældende i alle Kreditforeninger ved Valg af Vurderingsmænd. For Tiden er det Interessenterne, der indstiller Vurderingsmændene til Valg. Saaledes som Lovforslaget nu er udformet, bliver det Direktionen, der efter Forhandling med Repræsentantskabet udnævner Vurderingsmændene. Valgene bliver altsaa noget mere indirekte, idet Repræsentanterne er valgt ved almindelig Stemmeret.

Jeg maa anse det for en Fordel, at man ved dette Lovforslag har søgt, saa godt som det overhovedet er muligt paa det bestaaende Grundlag, at komme bort fra, at flere Kreditforeninger konkurrerer om Laanerne i et og samme Distrikt. En saadan Konkurrence har vi haft noget af i Jylland, og det har vistnok givet sig uheldige Udslag. Jeg skal imidlertid ikke paa nærværende Tidspunkt gaa nærmere ind paa Lovforslagets Enkeltheder. Den højtærede Indenrigsminister har jo gennemgaaet alle Enkeltheder. Man tænkte næsten, dengang Ministeren gennemgik dem: bare man havde undladt at læse Lovforslagene i Forvejen. Det var saa grundig en Gennemgang, at man næsten kunde nøjes med den. Men vi kunde tænke os at se lidt paa Lovforslaget i et Udvalg.

Med Hensyn til Lovforslaget om Købstadhypotekforeninger gælder lignende Betragtninger som med Hensyn til Lovforslaget om Kreditforeninger. De førstnævnte Foreninger har været en yderligere Hjælp, hvorved mange er kommet i Gang, særlig derved, at medens Laanegrænsen i Kreditforeningerne ligger ved $\frac{3}{5}$ af Vurderingssummen for vedkommende Ejendom, ligger den for Hypotekforeningernes Vedkommende ved $\frac{3}{4}$.

Lovforslagene er, som bemærket af den højtærede Minister, behandlet af en Kommission, i hvilken Foreningerne har haft Lejlighed til at gøre deres Synspunkter gældende, og Lovforslagene er vedtaget i det andet høje Ting med Tilslutning af de fire store Partier.

Jeg kan paa mit Partis Vegne tilsige en velvillig og hurtig Behandling, saa at Lovforslagene forhaabentlig kan blive ophøjet til Love i indeværende Samling.

Johannes Pedersen: Kreditforeningsinstitutionen i Danmark er nu over 80 Aar gammel, og det er ikke saa underligt, at der efter saa lang en Aarrække tiltrænges en Ændring i Lovreglerne om deres Virkemaade. Den derom nedsatte Kommission har arbejdet usædvanlig hurtigt og godt, den har behandlet alle Forhold meget grundigt; kun paa et enkelt Omraade har den ikke været helt i Kontakt med Kreditforeningerne, nemlig med Hensyn til Fremgangsmaaden ved Laaneudmaalingen, men da samtlige Kreditforeninger i fuldstændig Enighed har ønsket visse Ændringer og Ønsket herom er imødekommet af det høje Folketing til Kreditforeningernes fulde Tilfredshed, kan jeg paa mit Partis Vegne anbefale Lovforslaget til Vedtagelse uændret.